

tuur vele „bewijzen” als niet ons vertrouwen verdienende te karakteriseeren Lichtvaardig oordeel in therapeutici is waarlijk geen specifiek homoeopathische fout.

Utrecht, 29 Nov. 1903.

A. DE GROOT.

ANTWOORD AAN PROF. COHEN.

Prof. COHEN schrijft op bldz. 1279 enz. van n°. 22 van dit *Tijdschrift* eenige opmerkingen, die ik niet onbeantwoord mag laten, wijl ze de homoeopathische *doseering* in een onjuist en ongunstig daglicht stellen. In hoofzaak komt het hierop neer:

1°. Prof. COHEN gebruikt „uiterst kleine doses” als synoniem met „infinitesimale doses”.

Dit is onjuist; zie HUGHES, *Principles and Practice of Homeopathy*, pag 8: „Small dosage is an essential element of the homoeopathic method. But that such dosage should be what is known as infinitesimal — that it should habitually deal with fractions from millionths upwards — to this homoeopathie does not compel either logically or practically. There are and always have been multitudes of its warmest adherents and most eminent practitioners who never employ these attenuations. What ever be its value, it stands on his own merits: its connection with homoeopathy as a method is historical and not vital”.

En in 1875 schreef Sir THOMAS LAUDER BRUNTON: „giving infinitesimal doses has of course nothing to do with the principle of homoeopathy”.

Dr. HUGHES schreef in 1902 van de „high potency men” dat zij in Duitschland, Frankrijk en Engeland bijna niet meer gevonden worden.

En wat de hooge verdunningen van vele Amerikaansche artsen betreft, deze worden vaak bereid op een geheel andere manier dan de onze, zoodat HUGHES calculeert dat de millioenste verdunning (naar Dr. SWAN) overeenkomt met de 10de naar HAHNEMANN.

2°. Legt Prof. COHEN 1) den homoeopathen de dwaasheid in de pen dat een stof intensiever in haar werking is, naarmate zij in sterker verdunning wordt aangewend. Welk een verschrikkelijke, destrueerende werking zouden dan onze hooge verdunningen wel hebben! Het is te dwaas. De homoeopathen willen: 1°. de stof *verdeelen*, waardoor de werking op het lichaam of zich eerst kan ontvouwen of ook werkelijk toeneemt omdat het organisme beter in staat wordt gesteld de stof in het bloed op te nemen; 2°. willen de homoeopathen hun artsenijen juist *verdunnen* om de werking te verzwakken en te hevige reactie vermijden. Van een en ander is Hg. een goed voorbeeld. En om met een autoritaire uitspraak te besluiten:

1) Z.H.Gel. bedoeld daar immers mee, dat van twee gelijke volumina van een oplossing, de zwakst geconcentreerde volgens de homoeopathen het sterkst zou werken. Het is immers niet wel mogelijk te veronderstellen, dat Z.H.Gel. zou bedoeld hebben 1 gram van een tinctuur in bijv. de 12de verdunning aan te wenden. De patiënt zou dan okshoofden vocht moeten innemen in een aantal die in een geheel jaar zijn dorst zouden lesschen.

„HAHNEMANN schläft wenn er meint dass Verreibungen und Verschüttelungen nicht nur zerteilend auf die Arzneimittel wirken, sondern ihnen noch ein Geheimnisvolle Macht verleihen” (JOUSSET, *Z. d. B. V. H. A.*, Bd. XXII, pag. 204).

3°. Past Prof. COHEN de wet van GULDBERG en WAAGE toe op de homoeopathische doseering. Deze wet leert dat de werking van een stof toe of afneemt evenredig met haar concentratie. JUCHUFF leert ons dat dit niet zoo is, doch zegt ons: de werkzame hoeveelheid is niet gelijk aan de aangewende hoeveelheid (x), doch aan $x - a$ ($a =$ hoeveelheid, waar leneden het effect $= 0$ is).

De intensiteit der werking stijgt dus sneller dan de aangewende doses. (Zie STOKVIS: *Geneesmiddelleer I*, 2de druk pag. 86, 87). Dit laatste geldt voor de werking van stoffen op levende cellen en dat is hier aan de orde.

Had Z.H.Gel. ongelijk om aan het einde zijner beschouwingen over de doseering der homoeopathie te spreken van een „Comedy of errors”?

Utrecht, 29 November 1903.

A. DE GROOT.

Tot mijn genoegen is nu een duidelijke geautoriseerde en gedocumenteerde verklaring gegeven, waaruit blijkt dat de homoeopathen hun grondstelling niet als een boven critiek staande natuurwet beschouwen en eerst op grond van ervaring hun homoeopathische geneesmiddelen als zoodanig erkennen.

Deze vraag moest eerst tot klaarheid worden gebracht, alvorens een tweede quaestie met vrucht kon worden besproken, nl. de vraag met welk recht dan de homoeopathen door hun optreden te kennen geven van gansch andere beginselen uit de geneeskunst te beoefenen, en ik vind meer reden dan vroeger voor de terughouding der meerderheid, die gevoeld heeft dat het afgezonderd standpunt niet gerechtvaardigd was.

Het eenige verschil tusschen homoeopathen en allopathen, nl. dat de allopathen de door ervaring beproefde middelen der homoeopathen niet gebruiken, behoeft niet lang te blijven bestaan. Deel ze ons maar mede met de bewijsstukken, maak hun gunstige werking maar eenigermate waarschijnlijk en gij zult zien hoe gretig zij zullen worden overgenomen.

M. STRAUB.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officieele verslagen, enz.

In de vergadering der Tweede Kamer van 26 November ll. is bij de behandeling der begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1904 onderafdeeling 69 (Geneeskundige dienst) zonder hoofdelijke stemming aangenomen (zie voor de belangrijkste zaken dier onderafdeeling dit *Tijdschrift*, Deel II, blz. 740).